

A MEZŐGÉPESÍTÉSI EGYESÜLÉS (ÁGAZATI) MŰSZAKI TÁJÉKOZTATÁSI SZERVEZETÉNEK KIALAKÍTÁSI LEHETŐSÉGE

Mayer Elemér

Mezőgazdasági, Erdőgazdasági és Vízügyi Dolgozók
Országos Szakszervezete

Az ágazati információgépesítés
feltételei - az igénylők oldaláról

A mezőgazdaság komplex gépesítési feladataihoz kapcsolódó információs szervezet kialakítása, az információs tevékenység gépesítési színvona-

la nem választható el ezen ágazat műszaki fejlesztési, illetve információ iránti igényességétől és színvonalától. Ezért először vizsgáljuk meg azokat az előfeltételeket, amelyek magát a korszerű tájékoztató szervezet kialakítását, ezen belül az információk gépesített feldolgozását lehetővé teszik.

1. A kiszorgálandó szakterület műszaki /fejlesztési//tervezett/ színvonala és információigénye:

Hazánkban, a mezőgazdasági nagyüzemek; állami gazdaságok és termelőszövetkezetek létrehozása befejeződött. Napjainkban folyamatban van a mezőgazdasági üzemek komplex gépesítése - korszerű termelési eljárások széles körű bevezetése.

E folyamat, valamint az új gazdasági irányítás információigénye megköveteli korszerű, megbízható és gyors információs rendszer kialakítását - mint a mezőgazdaság komplex gépesítésének szerves tartozékát.

* A Mezőgépesítési Egyesüléshez tartozó vállalatok a következők:

AGROTRÖSZT

Mezőgazdasági Gépjavitó Tröszt

Mezőgazdasági Gépkiérleteti Intézet

Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár

Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyár

Vörös Csillag Traktorgyár

Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Gépesítési Vállalat

2. A jelenlegi műszaki színvonal és gazdaság szervezési-anyagi követelményei:

A szocialista mezőgazdasági nagyüzemek a gépesítés jelenlegi színvonalától függetlenül is keretet adnak; a mezőgépgyártó és értékesítő szervezet pedig ma már nem tud a kívánt mértékben fejlődni korszerű műszaki-tájékoztató és propaganda szervezet nélkül. Az új gazdaságirányítás követelményei, a piac ismerete, a vevők igénye a régi módszerekkel nem elégíthetők ki. Az érdekelt mezőgépgyártó és fejlesztő vállalatok pedig megfelelő nagyságrendű termelési értékkel, illetve fejlesztési alappal rendelkeznek egy korszerű tájékoztató szervezet kiépítéséhez.

3. Az információs szervezet tevékenységének gazdaságossága

Az előbbi két tényező kielégítése mellett alapvető, hogy az információs szervezet működésének hatása gazdasági téren is jelentkezők. Itt kell azonban aláhúzni, hogy erről csak akkor lehet beszélni, ha a tájékoztató szervezet - a későbbiekben vázoltak szerint - teljes mértékben kiépült, megfelelően szelektált nagy adattárral és gyors, megbízható feldolgozó kapacitással rendelkezik. Ez az állapot 2-3 év alatt elérhető, ami egyébként egy új gépgyártó vállalat beindulásánál is hasonló képet mutat. Addig azonban csak egyes tájékoztató tevékenységeknél jelentkező esetenkénti megtakarításról, illetve nyereségről lehet beszélni.

Figyelembe véve, hogy a korszerű tájékoztató szolgálatnak sokoldalú tevékenységet kell ellátnia, így hazai vonatkozásban csak igen kevés adat áll rendelkezésre az információ gazdaságosságát illetően. Természetesen a gazdaságosságot nem egy termékkatalógus eladási árbevételére - mivel ez általában nem kereskedelmi áru - hanem a tájékoztató szolgálat működése eredményeképpen az információt igénylő vállalat vagy szerv vonalán kell érteni.

1963-1966 között a híradástechnikai ipar területén néhány esetben mérték az akkori tájékoztató szolgálat gazdaságosságát. A vizsgált esetekben a fejlesztési tevékenységnél 12-35% munkaidő megtakarítást lehetett elérni az előirányzathoz képest. Az import alkatrész- és anyagrendelésnél pedig kizárólag egyes kedvezőbb beszerzési lehetőségek ismeretében pl. 1963-1964-ben 30 millió Ft megtakarítás jelentkezett a szakszerű tájékoztató szolgálat eredményeképpen.

Mivel a mezőgépesítési vonalon jelenleg még a műszaki tájékoztató és propagandatevékenység első lépéseinél tartunk, óvatosan is megalapozottnak lehet tekinteni, hogy egy korszerű, a továbbiakban vázolt tájékoztató szervezet 2-3 év alatt a kiszolgálandó, vele együttműködő vállalatoknál 5-8% termelékenység-növekedést, illetve nyereségtöbbletet biztosít.

Az ágazati információgépesítés -
a tájékoztatás iránti igény oldaláról

A mezőgépesítési ágazat műszaki-gazdasági információs igényeit a tájékoztató szolgálat gépesítése szempontjából több jellemző csoportra lehet bontani:

1. A mezőgazdasági gépek és berendezések üzemi paramétereit meghatározó agrártudományi, növénytermelési, állattenyésztési ismeretek.
2. Az erő- és munkagépek, gépi berendezések tervezéséhez, fejlesztéséhez, kutatásához szükséges szakirodalom /szabadalom, kutatási jelentés, gyártmányismertető stb./.
3. A gépgyártással, méréssel, ellenőrzéssel összefüggő, elsősorban technológiai ismeretek, gyártó- és mérőeszközök, anyagok, alkatrészek ismertetői; műszaki-gazdasági trend részletes kimunkálása stb.
4. Piacutató - értékesítés, készletezés - vevőszolgálat, műszaki és kereskedelmi propagandával összefüggő adatok, anyagok ismerete.
5. Az irányító, a műszaki-gazdasági vezetés döntéseihez szükséges információ folyamatos biztosítása.

Ez ugyan önkényes csoportosítás, de az információgépesítés módszereinek kialakításánál figyelembe kell venni a fenti tématerületek sajátos igényeit. Természetesen az egyes megjelölt területeket is tovább lehet és kell bontani a matematikai programozás igényeinek, illetve az információkeresési igény színvonalának megfelelően. Ezért a fenti öt csoportnál kizárólag azokat a sajátosságokat vesszük figyelembe, amelyek az információ gépesített feldolgozása szempontjából lényegesek.

A továbbiakban e csoportok információs igényét kielégítő dokumentumfajtákat és tájékoztatási szolgáltatásokat ismertetjük:

ad 1. Agrártudományok: a mezőgazdasági gép- és berendezés tervezés és gyártás kiinduló műszaki paramétereit az agrártudományok /növénytermesztés, állattenyésztés stb./ által megszabott követelmények határozzák meg. Ezért könnyen áttekinthető csoportosításban, kiértékelt, lexikális formában kell feldolgozni a meglévő szakirodalmat. Az agrártudományok területén keletkező irodalmat, illetve szakreferátumokat ezért elsősorban a MÉM Információs Központjától kell beszerezni és azt velük kooperálva feldolgozni.

ad 2. A fejlesztési feladatok szakirodalom-igényét két fő szempont szerint csoportosíthatjuk:

a/ A kutatás - fejlesztés körébe értjük a meglévő eredmények

elemzése, szintetizálása útján nyert új eljárásokat, konstrukciókat, illetve ezek részletkérdéseinek megoldását. Az ehhez szükséges dokumentumfajta a következők:

kutatási jelentések,
szabadalmi leírások,
doktori disszertációk, /diplomatervek/,
folyóiratcikkek,
tudományos ankétok, szimpóziumok jegyzőkönyvei,
anyag- és gyártmányismertető /vállalati irodalom/,
gazdasági-műszaki trend anyagok stb.

b/ A tervezési feladatok körébe elsősorban a kiviteli gyártmánytervezést értjük. E feladathoz a kutatás - fejlesztés által megadott adatokon kívül szükség van az alábbiakra:

piackutatási adatok - /a termék gyártás-nagyságrendjének meghatározásához/,

komplett gyártmányismertető katalógusok,
anyag- és alkatrész katalógus és árjegyzék,
elméleti tudományok szakirodalma,
azonos gyártmányok rajzdokumentációira vonatkozó mérési, üzemi, ellenőrzési eljárások stb. ismeretei.

ad 3. A gépgyártási feladatokhoz elsősorban:

gyártástechnológiai szakirodalom,
mérő és gyártó berendezések leírásai,
anyag- és alkatrész katalógusok, árjegyzékek,
üzem- és ügyvitelszervezési módszerek szakirodalma és adatai.

ad 4. Az értékesítés - készletezés feladatait főként jól szervezett, precízen feldolgozott piackutatási adatok, műszaki-gazdasági trend alapján lehet megvalósítani. Ehhez azonban szorosan hozzátartozik a vevőszolgálat és különösen a műszaki propaganda keretében kiadott

gyártmányismertető, prospektusok,
műszaki folyóiratok,
üzemelési utasítások, gépkönyvek,
kiállítások, bemutatók szervezése,
reklám /film, TV/ stb.

ad 5. Az ágazat irányítási, gazdasági-műszaki vezetéséhez a termelési adatok folyamatos feldolgozása, értékelő adatai szükségesek /matematikai programok/. Ugyanakkor a fejlesztési feladatok kitűzéséhez a műszaki-gazdasági trend adatai, a piac ismerete, a kereskedelmi-műszaki propaganda színvonala, a legújabb üzem- és ügyvitelszervezési módszerek kiértékelt szakirodalmi szükségessége.

Szükséges, hogy a vezetés számára készült dokumentáció alapvető jellemzője az adott téma vagy folyamat értékelte, összefoglaló formájában legyen, amelyhez természetesen csatolni kell az ellenőrzéshez, vagy alternatív megoldáshoz nélkülözhetetlen részadatokat is. Ezenkívül figyelemmel kell lenni arra, hogy a feldolgozás sokszor csak néhány személy számára szól.

A felsorolásból egyebek mellett az is látható, hogy az 1-3. csoportba tartozó információs igény több embert is érinthet egyszerre - egytől néhány százig - a 4. csoportban a terméktől függően esetleg tízezres nagyságrendű vevőkör számára kell információt adni, ugyanakkor az 5. csoportba egy, vagy néhány személy számára kell színvonalas, precíz tájékoztatást nyújtani.

Ezért a tájékoztató szervezet tervezésénél, szervezésénél e különféle információs igények kielégítését mind módszertani, mind technikai kapacitás szempontjából figyelembe kell venni. Amint röviden vázoltuk, az egyes területeknek eléggé eltérő információs igényei és forrásai vannak, és ezeket az eltérő igényeket kell a korszerű tájékoztatói rendszernek olyan formában kielégítenie, hogy e sajátosságok mellett is biztosítható legyen a színvonalas döntés meghozatala.

A követelmények azonban csak akkor érvényesülnek, ha ezeket kellő biztonsággal és a szükséges időn belül lehet biztosítani.

A kellő biztonság alatt azt értjük, hogy az információs rendszerben számításba jöhető, illetve feldolgozott minden anyag teljes mértékben figyelembe vehető legyen, amennyiben az a témához érdemleges információt nyújt. Ezt pedig csak úgy lehet biztosítani, ha az információgyűjtés keretei között az információ alapját képező szakirodalmat jó felkészültségű szakemberek dolgozzák fel, referálják, értékelik.

A szükséges idő alatt azt értjük, hogy az információt kérő számára a legrövidebb időn belül biztosítjuk a szükséges anyagot, de ezek az anyagok a legújabb, legfrissebb adatokat is tartalmazzák. Így számításaink szerint az ország területére beérkező vagy megjelent dokumentumok többségének 8-10 napon belül kell megfelelően feldolgozva az információs tárban lenniük. Csak így biztosítható, hogy az információt kérő szakember, a rendelkezésre álló teljes anyag ismeretében végezheti munkáját, illetve teheti meg a szükséges intézkedéseket.

Ezt a biztonságot és átfutási időt meg kell valósítani, mert ennek hiányában az információt kérő szakember minden esetben kénytelen lenne ellenőrizni a kapott anyagot és külön is szüksége lenne információs források felkutatására, ami az idővesztésen kívül, döntéseinek megalapozatlanságára is vezethetne.

A fent vázolt feltételeket nem lehet azonnal elérni, ezt több éves széles körű kollektív munka és együttműködés eredményeképpen lehet csak biztosítani. Az együttműködés alatt nemcsak az egyes emberek, szervek, ágazatok munkáját, hanem a nemzetközi együttműködést is értjük.

Az információs tevékenység szervezési feltételei

Az előbbiek alapján a korszerű információs rendszer szervezését erősen specializált ágazati formában: két lépcsőben kell megoldani. A két külön lépést a következőkben kívánjuk érzékeltetni.

A műszaki szakirodalom feldolgozása, az automatikus információkeresés hasonló megfontolások és technikai paraméterek mellett történhet, mint pl. egy korszerű, nagy sorozatu autógyártás megszervezése. E folyamaton belül biztosítani kell, hogy az adott konstrukciójú autóhoz nagy tömegben, szigorú mérettűrések betartásával és olyan ütemben készüljenek az alkatrészek, amelyek a szerelészalag folyamatos működését biztosítják.

A fentieknek megfelelően az információs rendszerben az egyes témák szakirodalmi feldolgozásának szervesen kell kapcsolódnia olyan korszerű, nagyüzemi módszerekkel dolgozó információs tájékoztatási központ működési üteméhez, ahol a legkorszerűbb számítógépek segítségével az információ iránti, gyors, megbízható szolgáltatások biztosíthatók. Így a két lépcsőn az egyes vállalatok és szervek tájékoztató irodáját és információs szakembereit, másrészt a szakterület vagy ágazat tájékoztatási központját értjük.

1. Vállalati, intézeti tájékoztató irodák

A vállalati tájékoztató szervezetben dolgozó szakemberek legfontosabb feladata, hogy a központi rendszer munkamódszereinek megfelelően elsősorban a saját vállalatuknál keletkezett információkat dolgozzák fel az előírt formában és bocsássák azt rendszeres időközökben a tájékoztatási központ rendelkezésére.

Másik feladatuk, hogy a vállalat munkájával összefüggésben a különböző szakemberek által igényelt információkat összegyűjtsék, a tájékoztatási központtól beszerezzék és feldolgoztassák, az elkészült anyagot saját vállalatukon belül az érdekelt személyekhez eljuttassák. A vállalati tájékoztató irodák lehetőség szerint /ideális esetben/ rendelkezzenek a tájékoztatási központ számítógépehez közvetlenül kapcsolódó perifériális egységgel, és így az adatok betáplálása az információs központba, valamint rutinjellegű információs kérések közvetlen kivételé az adattárból önállóan is megtörténhetne. A vállalati tájékoztató szervezet irodai szintű reprográfiai eszközökkel is el kell látni, amelyek kizárólag a vállalatban belüli igényeket elégítik ki.

2. Központi /ágazati/ tájékoztató szervezet

A megalakítandó központi tájékoztató szervezet feladata, hogy a Mezőgépesítési Egyesüléshez tartozó vállalatok részére a legkorszerűbb technikai eszközökkel: adatfeldolgozó berendezésekkel, számítérekkel feldolgozza és tárolja az információszolgáltatáshoz szükséges adatokat, műszaki dokumentumokat. A tájékoztatási központnak kell kidolgozni azokat az egységes munkamódszereket, amelyek az adott területen a tudományág és a termelés sajátosságainak megfelelő információfeldolgozást és -keresést lehetővé teszik.

Itt kell megjegyezni, hogy a korszerű információs rendszereket a számítástechnikai eljárások, matematikai modellek alapján szervezzük, az illető tudományág sajátosságainak megfelelően. Nyilvánvaló, hogy a vegyiparban vagy az autóiparban használatos matematikai programon alapuló információs rendszer csak elveiben használható fel a mezőgépipar területén, de azoktól felépítésében különbözik, az információs igény jellegének és részletességének megfelelően. Ezért külön ki kell hangsúlyozni az információfeldolgozás ágazati, szakosított jellegét, mert eleve kudarcra ítélték azok a próbálkozások, amelyek különféle tudományágak információs igényeit azonos módon kívánják megoldani.

Ezt a kérdést azért vetjük fel élesen, mert sok olyan próbálkozás van hazánkban is, amely az ágazati központok kialakításának szükségességét összekeveri, rosszul értelmezett centralizmussal.

Az előbbi példa viszont azt is alapvető követelménnyé teszi, hogy az információ feldolgozásának, közelebbről a műszaki dokumentumok referálásának és az információ hordozóinak csak olyan egységes alapot lehet elképzelni, amely perspektivikusan is megfelel a gépesített adatfeldolgozás és információkeresés követelményeinek. Az ilyen adathordozó az egyszer feldolgozott szakirodalmat és adatot konvertálással bármilyen más rendszerben felhasználhatóvá teszi. Ezért csak olyan lyukszalagos, lyukkártyás, mágnesszalagos referátum és adatrögzítés jöhet számításba, amely a gazdasági és technikai élet más területén is széles körben használatos. Ezeknek az adathordozóknak a kezelése, ügyvitelszervezési lehetőségei általában ismeretesekek, ugyanakkor a jelenleg sok helyen szorgalmazott, egyes könyvtárak által propagált peremlyukkártyák, fénylyukkártyák, kartonok stb. rendszerint csak szűk körben ismertek. Tehát eleve el kell határozni és határozni, amennyiben gépesített információs rendszert óhajtunk bevezetni, azt csak komplex módon, a műszaki információ keletkezésétől annak felhasználásáig történő egységes rendszer kialakításával lehetséges megoldani.

Az információfeldolgozás pontossága, az átfutási idő biztosítása pedig csak szoros kooperációval, azonos rendszerben, egységes adathordozóval lehetséges. Minden olyan egyéb eljárást, amely e távlati követelménynek nem felel meg, ki kell zárni a feldolgozási rendszerek közül, mivel ezek a későbbiekben egyáltalán nem használhatók és a bennük tárolt információ csak az anyag újbóli teljes feldolgozásával értékesíthető.

Az 1. illetve 2. pontok alatt vázolt kétszintű ágazati elven kiépítendő tájékoztatási szervezet teljes összhangban van az új gazdasági irányítási rendszer irányelveivel. A tanulmányban és a szakirodalom értékelése mellett felhasználtuk a külföldi és hazai műszaki tájékoztató munkák során szerzett gyakorlati tapasztalatokat; ezáltal a vázolt információs feladatok gyakorlati megvalósítása előtt elvi, technikai probléma nincs.

A gépesített információs rendszer feldolgozási feltételei
--

A szakosított tájékoztatási központ szervezete az előbbieken vázolt vállalati tájékoztató irodákkal való szoros együttműködésre épül. U-

gyanakkor az ágazati tájékoztatási központban a munka mennyisége és jellege alapján lehetőség van racionális munkamegosztásra és munkaszervezésre. Így bonyolult munkafolyamatok részeire bontásával - a tömeggyártási technológia analógiájára építve - lehetőség van a szakirodalom feldolgozása olyan rendszerének kialakítására, amely a gépesített adatfeldolgozást és az információ gépesített keresését lehetővé teszi. Ennek azonban az a feltétele, hogy a szakirodalom feldolgozását csak megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező szakemberek végezzék.

A magyar mezőgazdaság komplex gépesítésével összefüggő fejlesztési, kutatási és termelési feladatokhoz szükséges információk mennyisége egy 1968-as adatbecslés alapján - évi átlagban - kb. a következő nagyságrendet mutatja:

Hazai és külföldi szakkönyvek	3 000
Folyóiratok és időszaki kiadványok	2 600
Nem-publikált irodalom, kutatási jelentés, disszertáció, kongresszusi beszámoló stb.	5 000
Hazai és külföldi szabadalmi leírás	8 000
Hazai és külföldi vállalati irodalom /gyártmányismertető, termékkatalogus, árjegyzék stb./	25 000
Évente összesen kb.	43 600 egység

Az egyes szakterületek és témák feldolgozásához azonban a szakirodalmat 3-6 évre visszamenőlegesen is figyelembe kell venni, és így átlagosan kb. 250-300 000 egységből kell a szükséges információs adatokat kiválasztani.

Az egyes dokumentumok jellemzésére 10-15 tárgyszót kell számítani. Ezt tekintetbe véve, kb. 5-6 millió adat kiértékelésével kell a keresett dokumentumot kiválasztani. Ezek az adatok egyben megjelö-

lik a kellő mélységű információrendszerben feldolgozandó szakirodalom mennyiségét az ágazat területén. Az adatok ilyen felmérése a feldolgozás technológiájának és a computer-memória nagyságrendjének meghatározásához szükséges. A feldolgozandó adatok nagyságrendje dönti el, hogy a kiválasztandó computernek milyen műszaki paraméterekkel kell rendelkeznie. Ugyanakkor e computerrel szemben az is követelmény, hogy az ágazati tájékoztató szervezethez kapcsolódó vállalatok és intézmények saját perifériális egységeikkel nemcsak valamely információhordozó /lyukszalag, mágnesszalag stb./ segítségével, hanem közvetlenül is csatlakozhassanak a központi computerhez információkérés vagy egyéb adatfeldolgozás céljából. Ezért olyan, általában a 3. generációhoz tartozó /integrált áramkörű/ computerek vehetők figyelembe, amelyek multi programozásuk /16-120 párhuzamos program futtatható rajtuk/ és adattároló kapacitásuk megfelel a fent jelzett mennyiségeknek.

Ezek tehát a műszaki követelmények a computerrel szemben a gépesített információfeldolgozás részéről. A computer gazdaságos kihasználását azonban nem elsősorban az információkeresés feladatai döntik el, hanem az a lehetőség, hogy a hozzácsatlakozott vállalatok elvégezhetik mindennapos gazdasági és tudományos adatfeldolgozásaikat és számításaikat is.

Ezért egy computer beszerzésének célszerűségét és gazdaságosságát csak az előbb említett körülmények felmérése és a feladatok meghatározása után lehet megállapítani. Ilyen körülmények között a dokumentáció gépi feldolgozása nemcsak a tudományos tájékoztatás, hanem a színvonalas gazdasági vezetés és termelőmunka eszköze és bázisa is.

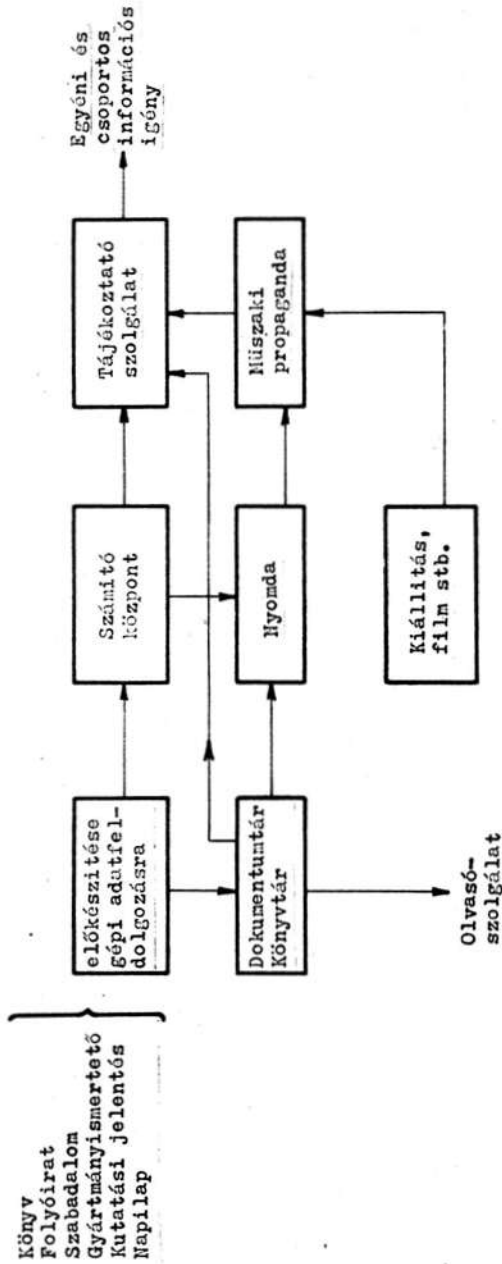
A műszaki tájékoztatási szervezet fent leírt számítóközpontjához figyelembe vehető computer ára a szükséges perifériális egységekkel, mágneslemezekkel és szalagokkal együtt kb. 1-1,2 millió dollár. Ez a körülmény is megköveteli, hogy a számítóközpont létrehozását, tájékoztatási célra való felhasználását csak több /5-10/ vállalat együttműködésével, együttes anyagi hozzájárulásával oldják meg.

Ugyanakkor az üzemeltető vállalatok részére igen előnyös, hogy a szükséges szakemberek, gépkezelők, programozók kiképzését és foglalkoztatását egy helyen lehet a leggazdaságosabb és legcélszerűbb módon összpontosítani; ez így mindenképpen előnyössé és hozzáférhetővé teszi a résztvevő vállalatok számára a korszerű információrendszeren kívül nagy teljesítményű computerrel a saját adatfeldolgozás és tudományos számítások megoldását.

A gépesített információs szervezet előkészítő feladatai

A fent vázolt feltételek teljesítése esetén kb. 2-3 év alatt lehet eljutni olyan mennyiségű anyag feldolgozásához, mely már indokoltá

és szükségessé teszi a tájékoztatási központ részére saját számítóközpont kialakítását. Addig az időpontig azonban a feldolgozott adatok tárolását és keresését bér munkában célszerű megoldani.

1. ábra

A Mezőgépesítési /Ágazati/ Tájékoztató Iroda
javasolt működési sémája

A szakirodalom computeres feldolgozását, illetve a feldolgozás sémáját az 1. ábra szemlélteti. A vázolt folyamatnak megfelelően a feldolgozás 3 fő fázisra bontható:

1. A műszaki szakirodalom referálása

Ennek keretében az egyes tématerületek szakirodalmi anyagát a kijelölt szakemberekkel röviddel a megjelenés után feldolgoztatjuk. Az elkészült referátumokat 8-csatornás lyukszalagra iratjuk, az eredeti dokumentumot pedig a dokumentumfajtának, illetve a beérkezés sorrendjének megfelelően a dokumentumtárban /könyvtárban/ helyezzük el. A könyvtárban megoldható a szokásos könyvtári olvasószolgálat és kölcsönzés is /pl. mikrofilm-szolgalat/.

2. Információtárolás

Az elkészült adathordozót /8-csatornás lyukszalagot/ a kidolgozott matematikai programnak megfelelően a computerbe tápláljuk, illetve információkérés esetén a megfelelő programmal a szükséges információt visszakeressük és kiiratjuk.

3. Tájékoztató szolgálat

Ennek keretében lehet megszervezni, külön szakemberek bevonásával, hogy az információt kérő részére a kiirt referátumon kívül a legfontosabb, érdekes szakirodalom fotokópiáját, mikrofilm másolatát is mellékeljük, esetleg kiértékeljük az anyagot a feladatnak megfelelő alternatív megoldásokat is javasolva. A tájékoztató anyag összeállítására a hivatkozott szakirodalmi anyagok, dokumentumok komplett mellékletével együtt készülhet, így az információt kérő szakember vagy vezető részére megfelelő részadatokat, szakirodalmat adhat a tájékoztató szolgálat az illető döntése, intézkedése meghozatalához, vagy az intézkedések ellenőrzéséhez.

A tájékoztató szolgálathoz szorosan hozzátartozik a műszaki propaganda szervezet kialakítása, amelynek keretében mindazokat a feladatokat meg kell oldani, amelyek az egyes témafeldolgozásokon túl, a szakirodalmi, ismertető anyagok szélesebb körű elterjesztését, színvonalas kivitelezését /foto, rajz, többszínnyomás stb./ is lehetővé és szükségessé teszik.

Tehát a műszaki tájékoztató szolgálatot a szolgáltatást illetően is komplexen kell megszervezni, ami a legsokoldalubban biztosítja az információs anyagok felhasználását, megismerését. A szakirodalmon kívül ide értjük az olyan ismeretterjesztő formákat, mint a különféle audio-vizuális módszerek, film, kiállítás stb.

Az összehangolt tevékenységek, melyek megfelelnek a gépi adatfeldolgozás kivánalmainak, egyben biztosítják, hogy az így elérhető pontosság az információközlés minden fajtájánál azonos színvonalon működjék. Ez azt jelenti, hogy a computeren történő adatkiíráson túl-

menően, néhány napos átfutási idő alatt több ezres példányszámban kiadványok elkészítése is biztosítva legyen. Ez az igény fotorota, illetve ofszet eljárással technikailag teljes mértékben megvalósítható.

§

MAYER, E.: Possibilities to establish a technical information service within the Association for Agricultural Mechanization

The article tends to analyse the preconditions and implications involved in the organization of an up-to-date information system in agricultural machine production.

The quality as well as the quantity of the information needed is determined by the level of the technological development in this branch of production. This is, at the same time, the precondition for the formation of an efficient information system.

The article surveys the methods of processing literature which ensure adequate selectivity and short processing time in order to help economic and technological decision-making. It also deals with the harmony between the organization and the techniques of information, the types of computers, the quantity of literature stored from the aspect of information retrieval. It also gives the flow-chart of the computerized processing of technical literature.

§§

МАЙЕР, Э.: Возможность объединения сельскохозяйственного машиностроения для создания (отраслевой) системы научно-технической информации

В статье подвергаются анализу условия и взаимосвязи организации современной информационной системы сельскохозяйственного машиностроения.

Уровень информационного запроса определяется уровнем технического развития и хозяйственным уровнем области производства, они же являются условием экономично действующей информационной системы.

В статье представляются методы обработки специальной литературы, нужные для технико-экономических решений в целях соответствующей селекции и быстрой обработки.

Рассматриваются организационное и техническое соответствие информации, типы ЭВМ, количество храненной специальной литературы с точки зрения поиска информации. Представляется блок-схема обработки специальной литературы с помощью ЭВМ.

§§§

MAYER, E.: Möglichkeiten zur Aufstellung einer technischen Informationsorganisation in dem Verein für Landwirtschaftliche Mechanisierung

Der Artikel analysiert die organisatorischen Bedingungen und Zusammenhänge eines modernen Informationssystems auf dem Gebiet des landwirtschaftlichen Maschinenbaus.

Der Anspruch auf Information wird von der technischen Entwicklung und der Wirtschaftlichkeit des Produktionsgebietes bestimmt, bzw. hier liegen die Bedingungen zur Schaffung einer wirtschaftlich rentablen Informationsorganisation.

Der Artikel berichtet über die fachliterarischen Bearbeitungsmethoden, welche im Interesse der entsprechenden Selektion und des raschen Durchlaufs zur Fassung von wirtschaftlich-technischen Entscheidungen nötig sind.

Es werden ferner der organisatorische und technische Einklang, die Computertypen, die Menge der gespeicherten Fachliteratur vom Gesichtspunkt der Informationsrecherche besprochen. Zum Schluss folgt eine Schilderung der Blockschemen, die in der elektronischen Datenverarbeitung der Fachliteratur notwendig sind.

00⁰00